

Na de laatste formele vaststelling van deze criteria zijn de volgende, aanvullende besluiten en interpretaties afgestemd met de Dierenbescherming. Deze besluiten/interpretaties zijn weliswaar nog niet formeel vastgesteld en kunnen, bij bijzondere omstandigheden, nog wijzigen voorafgaand aan opname in vastgestelde BLk criteria. Vooruitlopend hierop wordt op basis van deze aanvullende besluiten en interpretaties gecertificeerd.

Datum	Norm nr. of onderwerp	Vraag	Aanvullend besluit of interpretatie
01-07-25	UIT05 Megastallen norm	In het criterium wordt een megastallennorm grens op basis van maximaal aantal dieren genoemd, maar ook het aantal NGE per vleeskuiken en per 100 vleeskuikens. Echter met de grens van 300 NGE uit het criterium geeft dit verschillende uitkomsten voor de megastallen grens qua dieraantallen. Welke megastallennorm grens dient te worden aangehouden?	De Dierenbescherming heeft besloten om de megastallennorm voor vleeskuikenbedrijven gelijk te trekken met andere diersoorten. Dit houdt in dat onder een megastal één UBN (of EU registratienummer) met meer dan 330 NGE wordt verstaan. Hierbij geldt per vleeskuiken een NGE van 0,0013. Een locatie wordt dus binnen het Beter Leven keurmerk als megastal aangemerkt en uitgesloten voor deelname vanaf 253.847 vleeskuikens ($253.847 \times 0,0013 = 330,0011$ NGE). Criterium UIT05 zal hierdoor als volgt worden geformuleerd: <i>Criterium: De dieren worden niet gehouden in een megastal. Onder een megastal wordt verstaan één UBN (of EU registratienummer) met meer dan 330 NGE.</i> <i>Interpretatie: Om het aantal NGE op het bedrijf te bepalen dient het aantal dieren op basis van de Beter Leven bedrijfscapaciteit (het aantal BLk dierplaatsen) te worden vermenigvuldigd met het aantal NGE's van de betreffende diercategorie: 1 vleeskuiken = 0,0013 NGE.</i> <i>Een locatie wordt binnen het Beter Leven keurmerk als megastal aangemerkt en uitgesloten voor deelname vanaf 253.847 vleeskuikens ($253.847 \times 0,0013 = 330,0011$ NGE).</i> <i>NVT bij bestaande stallen die voor 1-1-2015 al deelnemer waren aan het Beter Leven keurmerk. Deze stallen mogen het aantal dieren dat per 1-1-2015 werd gehouden handhaven. Bij ver-/nieuwbouw wordt het gehouden aantal dieren op een bedrijfslocatie (UBN) niet nog verder vergroot.</i> <i>Volgens de definitie van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) is één bedrijfslocatie gelijk aan één Uniek Bedrijf Nummer, oftewel 1 UBN. Het begrip 'megastal' moet niet verward worden met het begrip 'megabedrijf'. Waar een megastal één locatie betreft, gaat het bij een megabedrijf om een veehouderijbedrijf met op meerdere locaties veestallen. Het bedrijf als geheel heeft een zeer groot aantal dieren, maar op de verschillende locaties kan het aantal dieren vergelijkbaar zijn met gangbare bedrijven.</i>

8-05-26	Criteria nummers: UIT05, UIT06, UIT07, KBLA01, KBLA03, KBLA04, KBLA05, KBLA08, KBLO02C, KBLO03, KBLO13, KBLV01 en KBLVA04A (Vleeskuiken 1 ster)	Kan de sanctie (uitsluiting/critical) voor deze criteria worden verlaagd?	De sanctie uitsluiting/critical is bedoeld voor zeer zware tekortkomingen, waarbij bijvoorbeeld sprake is van dierenmishandeling of fraude. In de praktijk is gebleken dat er ook criteria zijn met deze sanctie waarbij uitsluiting/critical niet altijd een passende maatregel is. De Dierenbescherming heeft besloten om de sanctie van deze criteria te verlagen. Dit geldt voor criteria UIT05, UIT06, UIT07, KBLA01, KBLA03, KBLA04, KBLA05, KBLA08, KBLO02C, KBLO03, KBLO13, KBLV01 en KBLVA04A. De nieuwe sanctie voor criteria UIT05, UIT06, UIT07, KBLA01, KBLA03, KBLA04, KBLA05, KBLA08, KBLO02C, KBLO03, KBLO13, KBLV01 en KBLVA04A wordt: schorsing/major.
8-05-26	Criteria nummers: UIT05, UIT06, UIT07, A1, A2, A5A, A6, A9, VU4, VV1 en VV2A (Vleeskuiken 2 sterren)	Kan de sanctie (uitsluiting/critical) voor deze criteria worden verlaagd?	De sanctie uitsluiting/critical is bedoeld voor zeer zware tekortkomingen, waarbij bijvoorbeeld sprake is van dierenmishandeling of fraude. In de praktijk is gebleken dat er ook criteria zijn met deze sanctie waarbij uitsluiting/critical niet altijd een passende maatregel is. De Dierenbescherming heeft besloten om de sanctie van deze criteria te verlagen. Dit geldt voor criteria UIT05, UIT06, UIT07, A1, A2, A5A, A6, A9, VU4, VV1 en VV2A. De nieuwe sanctie voor criteria UIT05, UIT06, UIT07, A1, A2, A5A, A6, A9, VU4, VV1 en VV2A wordt: schorsing/major.
8-05-26	Criteria nummers: UIT05, UIT06, UIT07, A1, A2, A5, A6, A9, VU4, VV1 en VV2A (Vleeskuiken 3 sterren)	Kan de sanctie (uitsluiting/critical) voor deze criteria worden verlaagd?	De sanctie uitsluiting/critical is bedoeld voor zeer zware tekortkomingen, waarbij bijvoorbeeld sprake is van dierenmishandeling of fraude. In de praktijk is gebleken dat er ook criteria zijn met deze sanctie waarbij uitsluiting/critical niet altijd een passende maatregel is. De Dierenbescherming heeft besloten om de sanctie van deze criteria te verlagen. Dit geldt voor criteria UIT05, UIT06, UIT07, A1, A2, A5, A6, A9, VU4, VV1 en VV2A. De nieuwe sanctie voor criteria UIT05, UIT06, UIT07, A1, A2, A5, A6, A9, VU4, VV1 en VV2A wordt: schorsing/major.

14-08-23	UIT06 Etagestal	Criterium UIT06 beschrijft dat de dieren worden gehouden in een stal met maximaal één bouwlaag/verdieping/etage. Stallen met meerdere bouwlagen/verdiepingen/etages zijn uitgesloten voor deelname aan het Beter Leven keurmerk. Dit is niet van toepassing bij bestaande stallen die voor 01-09-2016 al deelnemer waren aan het Beter Leven keurmerk. Vanwege de transitie naar meer BLk 1 ster vleeskuikens wordt er vanuit de praktijk gezocht naar mogelijkheden voor vleeskuikenbedrijven om met één of meerdere bestaande etagestallen, naast eventuele regulier gebouwde stallen, deel te nemen aan het Beter Leven keurmerk. Zijn er mogelijkheden om met een etagestal/etagestallen deel te nemen aan het Beter Leven keurmerk?	De Dierenbescherming heeft besloten dat criterium UIT06 als volgt wordt aangepast: 'De dieren worden gehouden op maximaal één bouwlaag/verdieping/etage'. Dit betekent dat slechts één bouwlaag/verdieping/etage gebruikt mag worden voor het houden van dieren (zowel BLk dieren, als niet-BLK dieren) en dat de andere bouwlagen/verdiepingen/etages uit productie zijn (ongeschikt zijn voor het houden van dieren). De bouwlaag/verdieping/etage welke gebruikt wordt voor het houden van de dieren, dient de mogelijkheid te hebben om een overdekte/vrije uitloop te realiseren. Deze etage bevindt zich dus op de begane grond. Het uit productie zijn van andere bouwlagen/verdiepingen/etages houdt in dat de voer- en drinkwatervoorzieningen dienen te ontbreken. Ook mogen er géén strooisel– en/of mestresten aanwezig zijn in de uit productie zijnde bouwlagen/verdiepingen/etages.
27-11-23	KBLA01, A5A en A5 Ketenkwaliteits-systeem (1, 2 en 3 sterren)	Het bedrijf dient een geldig certificaat van een door de Dierenbescherming erkend ketenkwaliteitssysteem te hebben. IKB Kip en Belplume worden door de Dierenbescherming erkend. Kan een Label Rouge certificaat door de Dierenbescherming worden erkend als geldig ketenkwaliteitssysteem?	De Dierenbescherming heeft besloten dat een Label Rouge certificaat wordt erkend als ketenkwaliteitssysteem voor de scopes Vleeskuiken 1, 2 en 3 sterren. Een geldig Label Rouge certificaat is dus voldoende om aan de criteria KBLA01, A5A en A5 te voldoen.

21-07-26	KBLA08 Keten	Verzoek van ketenregisseurs voor verlichting van de voorwaarden voor rondes regulier wegens marktvraag en nu bij langer afmelden geen mogelijkheid om weer deel te nemen wegens verliezen ontheffing en schorsing.	De Dierenbescherming heeft besloten dat de huidige gevolgen van overschrijding van maximaal drie reguliere rondes bij vleeskuikens in de praktijk te zware gevolgen heeft dat deelname niet meer mogelijk is. Strategisch is het voor de Dierenbescherming wel belangrijk dat bedrijven niet onbeperkt kunnen wisselen tussen regulier en Beter Leven. De interpretatie van criterium KBLA08 zal hierdoor als volgt worden geformuleerd: <i>Het is toegestaan om één keer per kalenderjaar een veehouder af- en aan te melden (in het BLk portaal) vanwege het opzetten van vleeskuikens die niet voldoen aan de Beter Leven criteria Vleeskuikens 1 ster (bijv. regulier of ander concept). Dit is mogelijk onder onderstaande voorwaarden:</i> 1. Tijdens deze periode van afmelding (inactief voor het Beter Leven keurmerk) mag de veehouder maximaal 3 niet-Beter Leven rondes achter elkaar opzetten, dus niet 3 rondes verspreid over het kalenderjaar, om in aanmerking te blijven komen voor het Beter Leven keurmerk Vleeskuikens 1 ster; Bij afmelding langer dan 3 rondes of vaker per jaar kan er het opvolgende kalenderjaar na de eerste afmelding pas weer deelgenomen worden als nieuwe deelnemer; 2. Het vleeskuikenbedrijf werkt volgens 'all-in, all-out', er zijn dus op geen enkel moment zowel Beter Leven als niet-Beter Leven vleeskuikens op het bedrijf; 3. Het vleeskuikenbedrijf wordt door de ketenregisseur afgemeld bij de SBLk voordat de eerste niet-Beter Leven vleeskuikens op het bedrijf worden opgezet; 4. Om weer deel te kunnen nemen aan het Beter Leven keurmerk, dient het vleeskuikenbedrijf een nieuwe ingangscontrole te laten uitvoeren; 5. Het vleeskuikenbedrijf wordt hiervoor door de ketenregisseur opnieuw aangemeld bij de SBLk; 6. Het vleeskuikenbedrijf dient zoals gebruikelijk gecertificeerd te zijn voordat de Beter Leven vleeskuikens onder het Beter Leven keurmerk kunnen worden geslacht; 7. Af- en aanmeldingen hebben geen effect op lopende ontheffingen voor de overgangsregeling overdekte uitloop. De ontheffing wordt niet gepauzeerd (onderbroken) en/of verlengd en de veehouder zal binnen de daarvoor gestelde termijn de overdekte uitloop moeten realiseren. Meetmethode: Controleer en noteer of er op het bedrijf geen vleeskuikens uit andere systemen (scopes) aanwezig zijn en bij ingangscontrole of er gehouden is aan de voorwaarden voor een rondje(s) regulier.
----------	--------------	--	--

25-07-24	KBLA03 en A9 Ras	Kan de Rustic Rowan worden erkend als langzamer groeiend vleeskuiken ras?	De Dierenbescherming heeft besloten om het ras Rustic Rowan te erkennen als langzamer groeiend vleeskuikenras binnen het Beter Leven keurmerk. Dit betekent dat dit ras mag worden gebruikt op bedrijven die voor BLk Vleeskuiken 1, 2 of 3 sterren worden gecertificeerd. Tijdens de volgende herziening van de criteria voor Vleeskuikens zal dit worden toegevoegd. De criteria KBLA03 en A9 zullen hierdoor als volgt worden geformuleerd: <i>Interpretatie: Langzamer groeiende vleeskuikenrassen zijn:</i> <i>Hubbard JA 957, 757, Rowan Ranger, Cobb Sasso 150, Sasso SA 451 N, Ranger Gold, Rambler Ranger, Hubbard JA257, Hubbard JACY57, Rustic Rowan of ander, door de Dierenbescherming erkend langzamer groeiend ras met speciale aandacht voor de kenmerken:</i> • langzamer groeiend (gemiddelde groei is max. 45 gram per dag); • uitval + oorzaak uitval; • gaitscore; • voetzoolaandoeningen; • welzijn vleeskuikenouderdieren. <i>Onder de erkenning vallen ook de kuikens die uit de ouderdier productie voortkomen en niet als ouderdieren geplaatst kunnen worden, zijnde de haantjes = de broertjes van de Ranger, Rustic of JA57 hennen en de hennetjes = de zusjes van de Rowan, Gold, Rambler of ColorYield haan.</i>
----------	------------------	---	--

29-09-25	KBLA03 Ras (1 ster)	Door de Dierenbescherming zijn een aantal rassen toegestaan waarbij er aandacht is voor maximale dag groei naast andere dierenwelzijnsaspecten. Kan het ras TPAXRedBro die langzamer groeiend is en ook positief uit andere welzijnskenmerken kwam in pentrials, (naast een mogelijk verbeterd welzijn van de ouderdieren) tijdelijk toegelaten worden onder 1 ster Beter Leven om te testen onder praktijk omstandigheden?	Het nieuw voorgestelde ras is in pentrials beoordeeld en laat vergelijkbare uitkomsten zien op het gebied van voederconversie, sterfte en welzijn met een lagere groei ten opzichte van het veelgebruikte ras JA757. De Dierenbescherming heeft daarom besloten om het ras TPAXRedBro tijdelijk toe te staan onder 1 ster Beter Leven om prestaties en welzijnsaspecten te kunnen monitoren onder veehouderijomstandigheden. Tot 01-10-2026 mogen er kuikens van het ras TPAXRedBro worden opgezet. Na deze periode volgt een evaluatie van de resultaten op basis waarvan zal worden besloten of het ras definitief wordt erkend als langzamer groeiend vleeskuikenras binnen het Beter Leven keurmerk. Criterium KBLA03 zal hierdoor als volgt worden geformuleerd: Interpretatie: <i>Langzamer groeiende vleeskuikenrassen zijn: Hubbard JA 957, 757, Rowan Ranger, Cobb Sasso 150, Sasso SA 451 N, Ranger Gold, Rambler Ranger, Hubbard JA257, Hubbard JACY57 of ander, door de Dierenbescherming erkend langzamer groeiend ras met speciale aandacht voor de kenmerken:</i> - langzamer groeiend (gemiddelde groei is max. 45 gram per dag); - uitval + oorzaak uitval; - gaitscore; - voetzoolaandoeningen; - welzijn vleeskuikenouderdieren. Tot 1-10-2026 mag ook het ras TPAXRedbro worden opgezet voor de productie van BLk 1 ster vleeskuikens. Onder de erkenning vallen ook de kuikens die uit de ouderdier productie voortkomen en niet als ouderdieren geplaatst kunnen worden, zijnde de haantjes = de broertjes van de Ranger of JA57 hennen en de hennetjes = de zusjes van de Rowan, Gold, Rambler of ColorYield haan.
27-11-23	A5 Ketenkwaliteits-systeem (3 sterren)	Het bedrijf dient een geldig certificaat van een door de Dierenbescherming erkend ketenkwaliteitssysteem te hebben. IKB Kip en Belplume worden door de Dierenbescherming erkend. Kan een KAT certificaat door de Dierenbescherming worden erkend als geldig ketenkwaliteitssysteem?	De Dierenbescherming heeft besloten dat een KAT certificaat wordt erkend als ketenkwaliteitssysteem voor de scope Vleeskuiken 3 sterren. Een geldig KAT certificaat is dus voldoende om aan het criterium A5 te voldoen.

29-08-24	KBLVA04A, VV2A Stro/hooi/luzerne balen	In het criterium is opgenomen dat stro/hooi/luzernebalen liggend op de grond in een net mogen worden aangeboden om het te snel uit elkaar vallen van de balen tegen te gaan. In een vorig aanvullend besluit werd ook aangegeven dat balen in plastic niet wenselijk zijn. Aangezien het nu niet vermeld staat in het criterium betekent dit dat balen in plastic aangeboden mogen worden?	Het aanbieden van balen in plasticfolie, om het te snel uit elkaar vallen van de balen tegen te gaan, wordt door de Dierenbescherming vanuit risico's voor dierenwelzijn niet toegestaan. De criteria KBLVA04A en VV2A zullen hierdoor als volgt worden geformuleerd: <i>Interpretatie: Stro/hooi/luzernebalen dienen als hele baal (incl. bindtouwen) op de stalvloer te worden gelegd om zodoende beschikbaar te zijn voor de vleeskuikens. Het alleen aanbieden van stro/hooi/luzerne in bijv. strouw is niet toegestaan en voldoet daarmee niet aan de Beter Leven criteria. Om het te snel uit elkaar vallen van stro/hooi/luzernebalen tegen te gaan, mogen de balen, liggend op de grond, in een net worden aangeboden. De balen mogen niet in plasticfolie worden aangeboden.</i>
21-06-24	KBLV07B, VV3B Voersamenstelling	In de BLk criteria voor vleeskuikens wordt aangegeven dat het voer geen dierlijke producten afkomstig van pluimvee mag bevatten (geen kannibalisme). Geldt dit alleen voor pluimvee eiwit of ook voor pluimveevet?	Dit criterium is destijds opgesteld naar aanleiding van het Europese verbod op het gebruik van diermeel in diervoeders. Diermeel betreft een eiwitgrondstof van een specifieke diersoort. Dit is een andere grondstof dan dierlijk vet. Volgens de Europese regelgeving (Verordening (EG) nr. 999/2001) is het gebruik van dierlijk vet in pluimveevoer toegestaan. De insteek van het BLk criterium was om de Europese regelgeving te volgen. Dit betekent dat pluimveevet mag worden gebruikt in het voer voor BLk vleeskuikens. De term "dierlijke producten" is onjuist en zal bij een volgende herziening van de criteria worden vervangen door "eiwit afkomstig van pluimvee".

29-08-24	KBLH07 en H3A Daglicht	In de criteria is opgenomen dat in de gehele stal minimaal 20 lux daglicht beschikbaar is, met alle kunstverlichting uit. Op erg donkere en bewolkte dagen komen bedrijven soms in de problemen omdat zij met alleen daglicht niet overal in de stal aan 20 lux komen, terwijl dit bij heldere, onbewolkte dagen wel het geval is. Mag ook aan de 20 lux norm worden voldaan met kunstlicht aan?	De norm van 20 lux zonder gebruik van kunstlicht leidt tot een willekeurigheid die erg weersafhankelijk kan zijn en waar de pluimveehouder weinig aan kan doen. Daarom heeft de Dierenbescherming besloten dat er met kunstlicht aan gemeten mag worden om te bepalen of daarmee wordt voldaan aan minimaal 20 lux licht. De criteria KBLH07 en H3A zullen hierdoor als volgt worden geformuleerd: <i>Welzijnsaspect: Licht</i> <i>Criterium: In de gehele stal is minimaal 20 Lux licht beschikbaar.</i> <i>Interpretatie: Naast daglicht mag kunstlicht in de stal gebruikt worden om voldoende licht op dierniveau te behalen. Er mag echter niet alleen gebruik worden gemaakt van kunstlicht. De daglicht doorlatende oppervlakken zijn functioneel en schoon.</i> <i>Meetmethode: Controleer of voldoende licht in de stal beschikbaar is en of de daglicht doorlatend oppervlaktes functioneel en schoon zijn. Meet met de Luxmeter de lichtsterkte op minimaal 2 plekken in de stal, indien bij betreden van de stal het kunstlicht aan is, met kunstlicht aan. Indien bij betreden het licht uit is, voer dan de metingen uit met kunstlicht uit. Noteer of deze minimaal 20 Lux is op dierhoogte.</i>
----------	---------------------------	--	---